

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА

до проекту Державного бюджету України на 2019 рік

Проаналізувавши матеріали проекту Державного бюджету України на 2019 рік у частині фінансування культури і мистецтва загалом та Міністерства культури України зокрема, взявши до уваги дані Держказначейства України щодо виконання бюджетів усіх рівнів, дані Держкомстату України щодо індексу споживчих цін, врахувавши динаміку показників бюджетування культури і мистецтва протягом останніх років, можна дійти наступних висновків.

I. Культура і мистецтво у Зведеному бюджеті України

1. У Зведеному бюджеті України на 2019 рік заплановано подальше зростання номінальних видатків на культуру і мистецтво. **Позитивна тенденція триватиме четвертий рік поспіль.** 2016 року зафіксовано їхнє зростання на рівні 21,4 %, 2017 року – на 46,2 %, 2018 року очікується зростання на 11,3 %, 2018 – на 15,4 % (до **19 802,8** млн грн.).

Зростання бюджетних видатків на культуру і мистецтво відбудеться як за рахунок Державного бюджету України (планується 5 465,4 млн грн.), так і місцевих бюджетів (14 337,4 млн грн.).

**Видатки Зведеного бюджету України на культуру та мистецтво
(млн. грн.)**

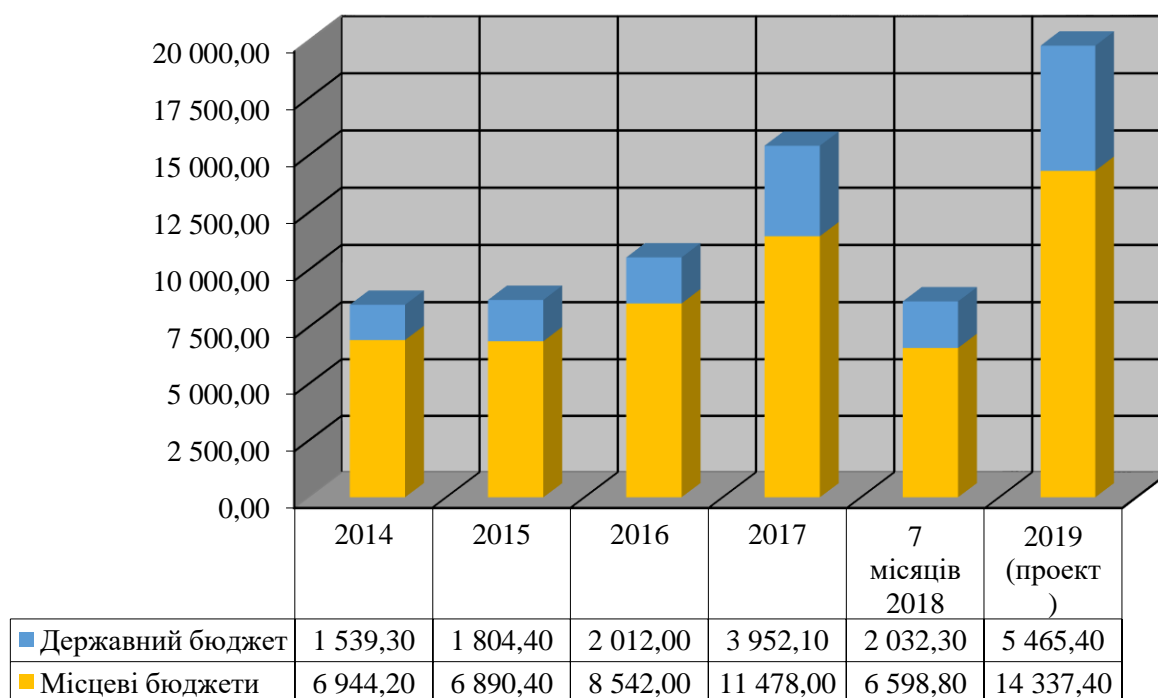

Рис. 1. За даними Держказначейства України і матеріалами до проекту ДБУ-2019 2. Найбільшого зростання номінальних видатків на культуру і мистецтво було досягнуто минулого, 2017 року (46,2 %). Тоді темп їхнього зростання перевищив динаміку як Зведеного бюджету України загалом (26,5 %), так і динаміку інших соціальних сфер – освіти (37,5 %) та охорони здоров'я (35,6 %) зокрема. Але найголовніше – зростання видатків на культуру і мистецтво 2016-2017 рр. значно випереджало Індекс споживчих цін (рівень інфляції). Це означало не тільки номінальне, але й **реальне зростання видатків на культуру і мистецтво у Зведеному бюджеті України.**

Цього та наступного року ріст номінального фінансування культури та мистецтва за рахунок публічних бюджетів усіх рівнів очікується значно скромнішим: він відставатиме від динаміки Зведеного бюджету України, і лише трохи перевищуватиме прогнозований рівень інфляції.

Рис. 2. За даними Держказначейства і Держкомстату України

3. Так чи інакше, але реальне зростання видатків Зведеного бюджету України на культуру і мистецтво, що триває з 2016 року, зрештою **наступного, 2019 року, дасть змогу досягти бюджетування галузі на рівні 2014 року.**

Рис. 3. За даними Держказначейства і Держкомстату України, матеріалами до проекту ДБУ-2019

4. В Україні спостерігається **високий рівень децентралізації** у бюджетному фінансуванні культури та мистецтва. Протягом 2014-2016 рр. частка місцевих бюджетів сягала рекордних 82 %.

Хоча у 2017 році відновився докризовий рівень показника – 75%. На такому ж рівні він очікується і 2018-2019 рр.

II. Культура і мистецтво у Державному бюджеті України

5. Протягом 2014-2016 рр. динаміка Державного бюджету України випереджала динаміку видатків Міністерства культури України. Культура і мистецтво не були пріоритетними сферами фінансування. Що й не дивно, зважаючи на необхідність зміцнення обороноздатності країни, погашення зовнішніх державних боргів, рефінансування та підтримки банківської системи України тощо.

Однак у 2017-2018 рр. можна спостерігати випереджаюче зростання видатків Мінкультури по відношенню до загальних видатків Держбюджету (2017 року – 158,7 % проти 122,6 %; 2018 року – 152,4 % проти 118,1 %).

Наступного року тенденція, на жаль, зміниться (див. рис. 4).

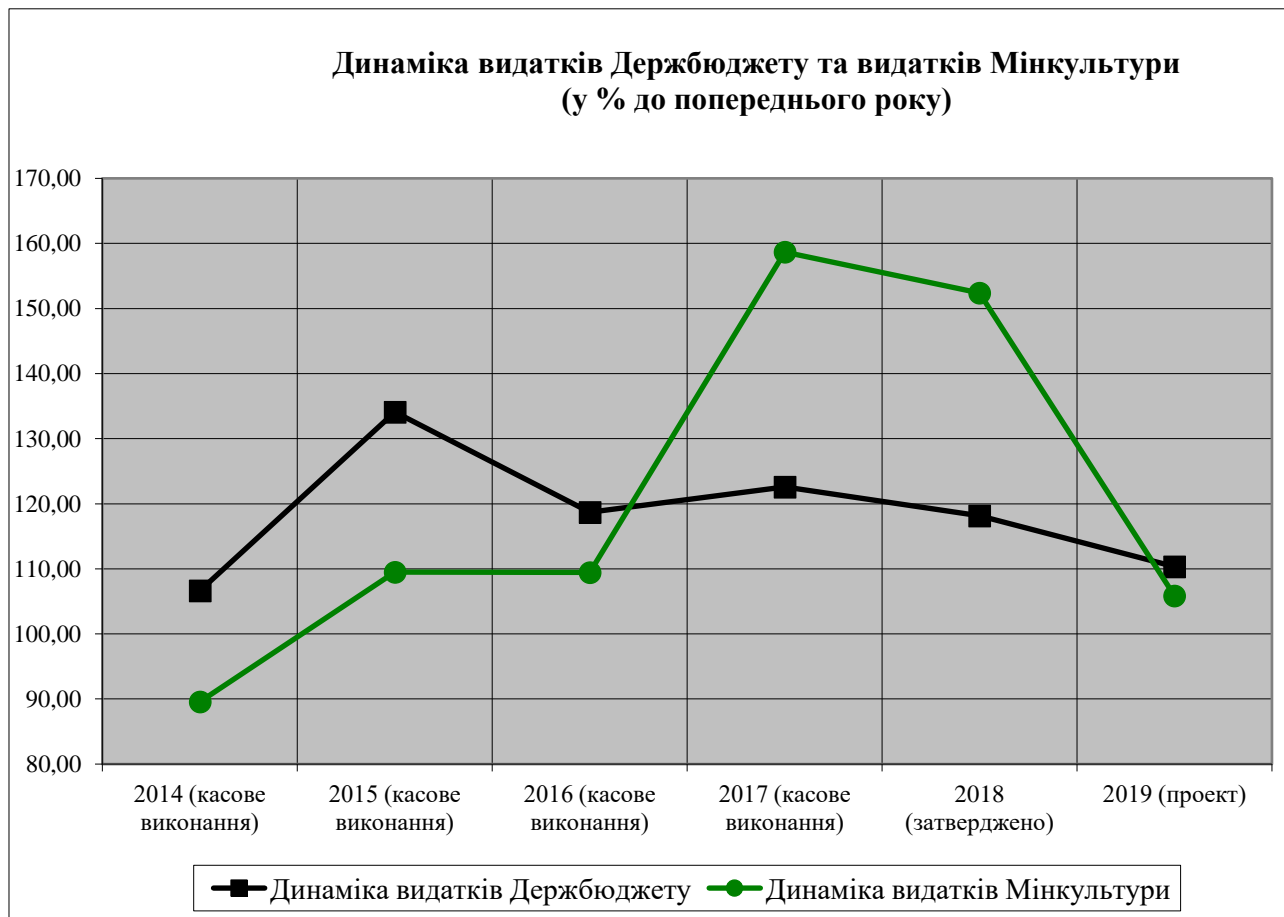

Рис. 4. За даними Держказначейства України і матеріалами до проекту ДБУ-2019

6. Плановані на 2019 рік **видатки розвитку Міністерства культури України**, зрісши 2018 року у чотири рази, залишаться майже на такому ж високому рівні – **791,7 млн грн. (11,6 % бюджету Міністерства).**

Найбільше видатків розвитку буде проведено за такими програмами:

- КПКВК 1801280 «Будівництво об'єктів загальнодержавного значення у сфері культури» - **500 млн грн.;**
- КПКВК 1801170 «Загальнодержавні заходи у сферах культури та мистецтв, охорони культурної спадщини, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей, державної мовної політики, міжнаціональних відносин, релігії та захисту прав національних меншин» - **144,2 млн грн.;**
- КПКВК 1809020 «Заходи з реалізації державної політики у сфері відновлення та збереження національної пам'яті, забезпечення діяльності Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні - Музею

Революції гідності та Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті» - **57,9** млн грн.;

➤ КПКВК 1801060 «Підготовка кадрів для сфери культури і мистецтва вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації» - **49,5** млн грн.

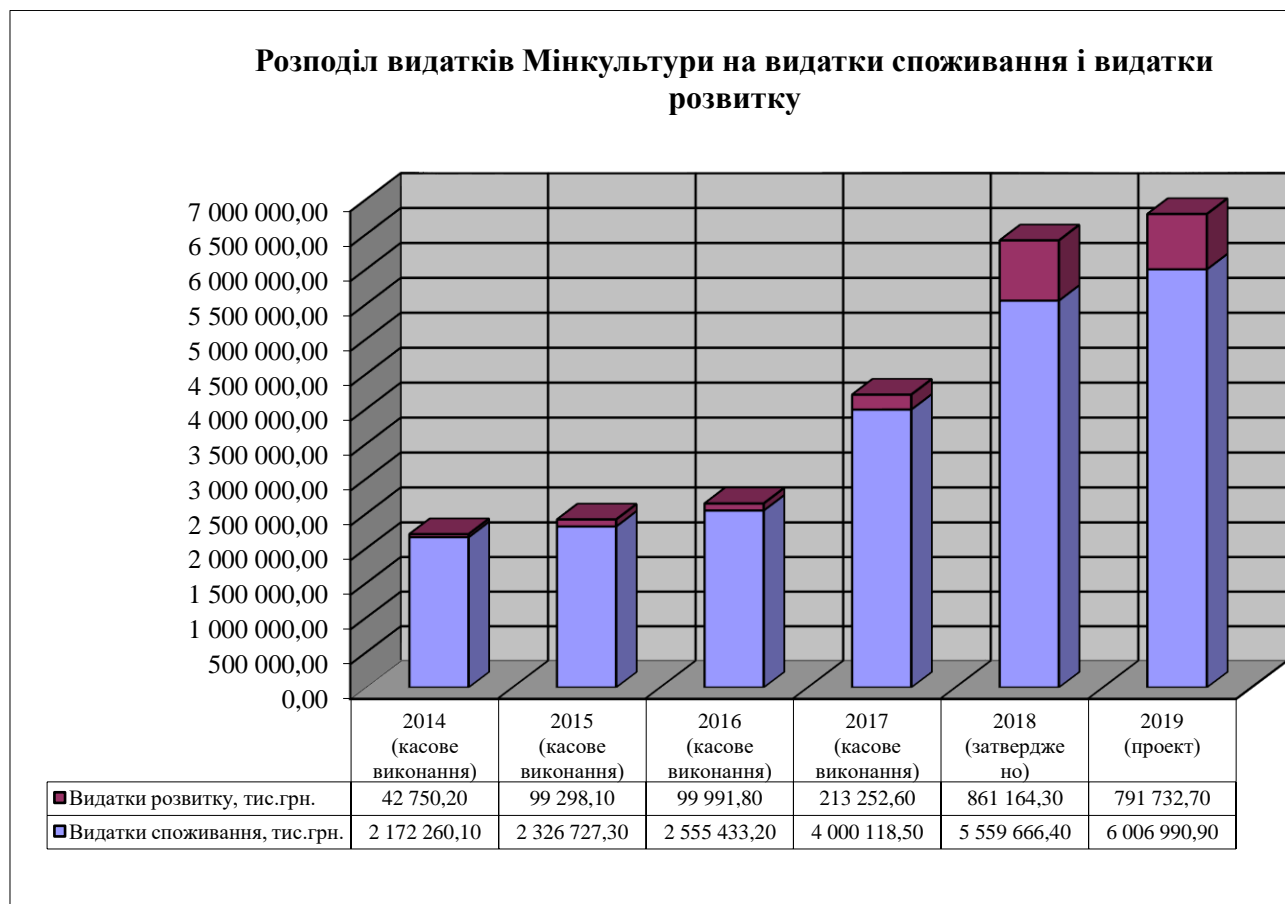

Рис. 5. За даними Держказначейства України і матеріалами до проекту ДБУ-2019

7. Фінансування бюджетних програм Міністерства культури України у номінальних показниках по загальному фонду зростає на скромні 5,6 %.

Динаміку видатків по загальному фонду за 2016-2019 рр. у розрізі окремих кодів програмної класифікації видатків та кредитування бюджету (КПКВК) можна прослідкувати у *Додатку № 1*.

8. Половину всіх видатків Мінкультури за загальним фондом планується спрямувати на:

- освіту, підготовку та перепідготовку кадрів для сфери культури і мистецтва – 1 224,3 млн грн. або близько **19 % всіх видатків**;
- фінансову підтримку національних театрів – 1 157,6 млн грн. або близько **18 % всіх видатків**;
- підтримку кіно – 1 005,3 млн грн. або близько **16 % всіх видатків**.

9. У проєкті ДБУ-2019 заплановано **суттєве збільшення фінансування окремих бюджетних програм Міністерства культури України**, а саме:

✓ КПКВК 1801070 «Підвищення кваліфікації, підготовка та перепідготовка кадрів у сфері культури і мистецтва, підготовка кадрів акторської майстерності для національних мистецьких та творчих колективів» - **в 2,7 рази**;

✓ КПКВК 1801100 «Фінансова підтримка національних творчих спілок у сфері культури і мистецтва та заходи Всеукраїнського товариства "Просвіта"» - **в 2,1 рази**;

✓ КПКВК 1809020 «Заходи з реалізації державної політики у сфері відновлення та збереження національної пам'яті, забезпечення діяльності Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні - Музею Революції гідності та Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті» - **в 2,1 рази**.

10. До бюджетної програми новоствореного Українського культурного фонду (КПКВК 1801140) додається програма виробництва (створення) та розповсюдження фільмів патріотичного спрямування (КПКВК 1801180), і **загальне фінансування Українського культурного фонду на 2019 рік сягатиме 708 млн грн**.

11. **Ліквідовано програму КПКВК 1801300** «Фінансова підтримка друкованих періодичних видань культурологічного напрямку, газет мовами національних меншин».

12. **Фінансування бюджетних програм Міністерства культури України у номінальних показниках по спеціальному фонду зросте на 11,7 %**.

Динаміку видатків по спеціальному фонду за 2016-2019 рр. у розрізі окремих кодів програмної класифікації видатків та кредитування бюджету (КПКВК) можна прослідкувати у *Додатку № 2*.

Виконавець: **Віталій Бабенко**, заступник керівника секретаріату Комітету з питань культури і духовності, кандидат економічних наук

**Динаміка видатків за бюджетними програмами у сфері культури
Мінкультури, Держархіву, Держкомтелерадіо
(по загальному фонду)**

тис.грн.

		2016 (касове виконання)	2017 (касове виконання)	2018 (затверджено)	2019 (проект)
	РАЗОМ	2 544 058,50	4 089 627,50	6 298 525,20	6 655 124,60
1800000	Міністерство культури України	2 408 876,50	3 937 575,60	6 118 132,10	6 460 731,00
1801000	Апарат Міністерства культури України	2 139 905,60	3 398 184,20	5 537 039,30	5 837 239,50
1801010	Загальне керівництво та управління у сфері культури	30 233,10	54 630,60	95 139,50	87 346,00
1801020	Прикладні розробки у сфері розвитку культури	4 663,60	509,10	1 000,00	1 000,00
1801030	Надання загальної та спеціальної освіти мистецькими (художніми, музичними, хореографічними) загальноосвітніми школами (школами-інтернатами) та позашкільними навчальними закладами, методичне забезпечення діяльності навчальних закладів	85 169,10	137 353,00	209 924,70	191 659,30
1801050	Підготовка кадрів для сфери культури і мистецтва вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації	17 782,30	21 457,00	на місцеві бюджети	
1801060	Підготовка кадрів для сфери культури і мистецтва вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації	504 500,10	729 395,60	851 847,40	972 473,20
1801070	Підвищення кваліфікації, підготовка та перепідготовка кадрів у сфері культури і мистецтва, підготовка кадрів акторської майстерності для національних мистецьких та творчих колективів	11 611,20	18 119,40	22 263,00	60 163,50
1801100	Фінансова підтримка національних творчих спілок у сфері культури і мистецтва та заходи Всеукраїнського товариства "Просвіта"	6 183,70	6 181,40	19 185,30	40 185,30
1801110	Фінансова підтримка національних театрів	547 799,90	906 886,00	1 055 351,00	1 157 602,60
1801120	Фінансова підтримка національних художніх колективів, концертних організацій та їх дирекції, національних і державних циркових організацій	329 559,20	533 347,00	590 891,00	642 952,50

1801130	Державна підтримка діячів культури і мистецтва	9 013,30	13 555,00	23 363,70	25 354,80
1801140	Забезпечення функціонування Українського культурного фонду, підтримка проектів, виробництво (створення) та розповсюдження фільмів патріотичного спрямування <i>у тому числі здійснення заходів з підготовки і проведення в м. Кропивницький щорічного національного мистецького фестивалю</i> <i>в тому числі здійснення заходів з підготовки і проведення в м. Івано-Франківськ III Міжнародного мистецького фестивалю країн Карпатського регіону "Карпатський простір"</i> <i>в тому числі здійснення заходів з підготовки і проведення мистецького фестивалю "Українська Бесарабія"</i>			707 500,00 7 500,00 6 000,00 7 500,00	708 007,80
1801170	Загальнодержавні заходи у сферах культури та мистецтв, охорони культурної спадщини, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей, державної мовної політики, міжнаціональних відносин, релігії та захисту прав національних меншин	87 061,80	158 300,30	272 843,60	245 910,70
1801190	Забезпечення діяльності національних музеїв, національних і державних бібліотек та культурно-просвітницьких центрів	316 743,90	503 056,20	640 062,90	679 646,30
1801280	Будівництво об'єктів загальнодержавного значення у сфері культури <i>у тому числі організація та проведення архітектурного конкурсу, проектування та будівництво Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні - Музею Революції гідності</i>		9 916,80	523 000,00 200 000,00	500 000,00
1801380	Розвиток електронного урядування у сфері культури		1 408,40		
1801480	Надання фінансової підтримки державному підприємству "Кримський дім"	2 748,80	2 805,00	4 003,00	4 103,20
1801490	Збереження історико-культурної та архітектурної спадщини в національних і державних заповідниках, здійснення заходів з охорони культурної спадщини, паспортизація, інвентаризація та реставрація пам'яток архітектури, культури та світової спадщини ЮНЕСКО	186 835,60	290 229,80	367 816,90	375 287,80
1801560	Забезпечення діяльності Українського інституту книги, підтримка книговидавничої справи та популяризація української літератури у світі		2 713,80	144 347,30	145 546,50

1801820	Комплексна реставрація і пристосування ансамблю Жовківського замку Державного історико-архітектурного заповідника у м. Жовкві		4 644,50	5 000,00	
1801830	Реставрація з переплануванням горищних приміщень в буд. №5 на вул. Нижанківського під навчальні приміщення Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка в межах об'єму існуючого горища. Без зміни конфігурації даху		3 675,30		
1801880	Удосконалення термоізоляційних властивостей будівлі Державного підприємства "Харківський національний академічний театр опери та балету ім.М.В.Лисенка" систем теплопостачання, кондиціонування і вентиляції			3 500,00	
1806000	<i>Державне агентство України з питань кіно</i>	255 780,70	513 433,80	518 217,00	518 231,60
1806010	Керівництво та управління у сфері кінематографії	5 569,50	8 731,40	12 497,00	12 511,60
1806030	Державна підтримка кінематографії	246 814,40	493 994,10	505 300,00	505 300,00
1806050	Здійснення концертно-мистецьких, культурологічних заходів у сфері кінематографії, фінансова підтримка Національної спілки кінематографістів України	3 296,80	10 288,30		
1806060	Гранти Президента України молодим діячам мистецтва для створення і реалізації творчих проектів в сфері кінематографії та премії за видатні досягнення у галузі кінематографії	100,00	420,00	420,00	420,00
1809000	<i>Український інститут національної пам'яті</i>	13 190,20	25 957,60	62 875,80	105 259,90
1809010	Керівництво та управління у сфері відновлення та збереження національної пам'яті	8 229,80	13 087,80	21 705,10	19 943,40
1809020	Заходи з реалізації державної політики у сфері відновлення та збереження національної пам'яті, забезпечення діяльності Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні - Музею Революції гідності та Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті	4 960,40	12 869,80	41 170,70	85 316,50
3600000	Міністерство юстиції України	93 658,50	152 051,90	180 393,10	194 393,60
3609000	<i>Державна архівна служба України</i>	93 658,50	152 051,90	180 393,10	194 393,60

3609010	Керівництво та управління у сфері архівної справи	8 761,40	17 131,50	25 357,50	25 385,60
3609020	Прикладні розробки у сфері архівної справи та страхового фонду документації	5 828,40	8 290,90	9 280,80	10 233,90
3609030	Забезпечення діяльності архівних установ та установ страхового фонду документації	79 068,70	126 629,50	145 754,80	158 774,10
1700000	Державний комітет телебачення і радіомовлення України	41 523,50			
1701110	Випуск книжкової продукції за програмою "Українська книга"	41 523,50			

**Динаміка видатків за бюджетними програмами у сфері культури
Мінкультури, Держархіву (по спеціальному фонду)**

тис.грн.

		2016 (касове виконання)	2017 (касове виконання)	2018 (затверджено)	2019 (проект)
	РАЗОМ	257 855,20	289 503,50	323 606,30	359 303,70
1800000	Міністерство культури України	246 548,50	275 795,60	302 698,60	337 992,60
1801000	Апарат Міністерства культури України	241 841,80	273 423,20	300 198,60	334 992,60
1801010	Загальне керівництво та управління у сфері культури		822,30		
1801020	Прикладні розробки у сфері розвитку культури	2 960,70	503,20		
1801030	Надання загальної та спеціальної освіти мистецькими (художніми, музичними, хореографічними) загальноосвітніми школами (школами-інтернатами) та позашкільними навчальними закладами, методичне забезпечення діяльності навчальних закладів	1 825,10	2 749,00	1 412,40	1 443,00
1801050	Підготовка кадрів для сфери культури і мистецтва вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації	1 930,60	2 898,70	на місцеві бюджети	
1801060	Підготовка кадрів для сфери культури і мистецтва вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації	134 310,80	142 413,90	176 536,40	183 916,00
1801070	Підвищення кваліфікації, підготовка та перепідготовка кадрів у сфері культури і мистецтва, підготовка кадрів акторської майстерності для національних мистецьких та творчих колективів	23 655,40	28 135,70	40 033,20	44 433,80
1801190	Забезпечення діяльності національних музеїв, національних і державних бібліотек та культурно-просвітницьких центрів	32 652,90	39 060,60	37 892,60	50 589,00
1801490	Збереження історико-культурної та архітектурної спадщини в національних і державних заповідниках, здійснення заходів з охорони культурної спадщини, паспортизація, інвентаризація та реставрація пам'яток архітектури, культури та світової спадщини ЮНЕСКО	44 506,30	56 839,80	44 324,00	54 610,80
1806000	Державне агентство України з питань кіно	4 706,70	2 372,40	2 500,00	3 000,00

1806010	Керівництво та управління у сфері кінематографії		19,30		
1806030	Державна підтримка кінематографії	4 706,70	2 353,10	2 500,00	3 000,00
3600000	Міністерство юстиції України	11 306,70	13 707,90	20 907,70	21 311,10
3609000	Державна архівна служба України	11 306,70	13 707,90	20 907,70	21 311,10
3609010	Керівництво та управління у сфері архівної справи			0,10	0,10
3609020	Прикладні розробки у сфері архівної справи та страхового фонду документації	687,90	812,40	108,20	210,00
3609030	Забезпечення діяльності архівних установ та установ страхового фонду документації	10 618,80	12 895,50	20 799,40	21 101,00